

Naše jabloň

projekt 4. ročníku

Duben 2015

Duben 2017

2016 - 2017
ZŠ Vejvanovice

Tým spoluautorů (zleva): Matěj Řivnáč
Filip Kovář
Tomáš Dvořák
Eliška Víšková
Jakub Štol
Lukáš Levinský (pracoval s námi do ledna 2017)

Použité fotografie: Jaroslava Urbancová

motto projektu

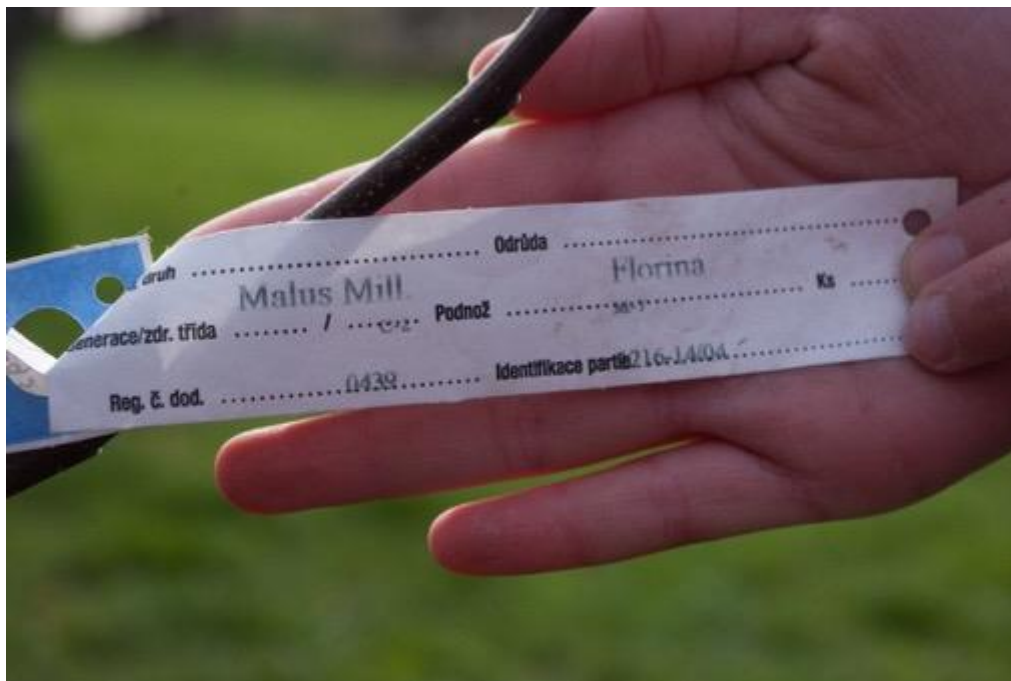
*Naše jabloň Florina
je u nás už třetí rok,
Aby sladké plody dala,
učiníme další krok.
Na první květy těšíme se,
jaké budou, brzy dozvíme se.
Ochutnávku jablek uspořádáme,
nejlepšímu z nich diplom uděláme.
Mošt podle postupu našich babiček,
připravíme a dáme si ho z připravených skleniček.
Zážitků má jabloň u nás dost,
nejen každý čtvrťák je u ní vítaný host.
Velký počín učiníme
a další strom zasadíme.
Bude mít plody spíše jen pro ptáky,
slupnou je určitě hned svými zobáky.
Vytrobíme malované škvoří domečky,
co vypadají jako zvonečky.
Na větve jabloní je zavěsíme,
a všem dětem představíme.*

Obsah

Popis stromku	5
Praktická část	6
Plán práce	6
Pozorování a měření	7
Kresby květů	14
Lisování moštu	15
Výroba škvořího domečku	18
Ochutnávka jablek	20
Slivoň červená - sázení nového stromu	23
Literární část	26
Pohádky	26
O zlaté jabloni	26
Holčička a kouzelné jablko	27
Kouzelná jabloň a stará babička.....	28
O sedmi královstvích a zlatém jablku.....	29
Kluk a kouzelná jabloň.....	30
Kouzelné jablko	30

Popis stromku

(informace jsou použity z projektu Naše jabloň 2014 – 2015)

Druh - Jabloň (Malus)

Odrůda - Florina

Původ - Francie

Odolnost - odolná proti strupovitosti, padlím trpí málo

Nejrozšířenějším ovocem u nás jsou jablka. Jabloň Florina patří mezi zimní odrůdy. Plody jsou střední (150 - 140 g). Mají světle fialovou barvu. Jsou šťavnaté, příjemně nasládlé a voňavé. Plody se sklízí během října a mohou se skladovat až do března.

Zdroje informací

Zahradkářské fórum ČZS. Český zahradkářský svaz, z.s. [online]. [cit. 2015-06-21]. Dostupné z: http://www.zahradkari.cz/forum/index.php?display=prispevky&id_tema=147&kat=00

Jabloň Florina. Uniplant - šlechtění ovocných dřevin [online]. [cit. 2015-06-21]. Dostupné z: <http://www.uniplant.cz/jablon-florina.htm>

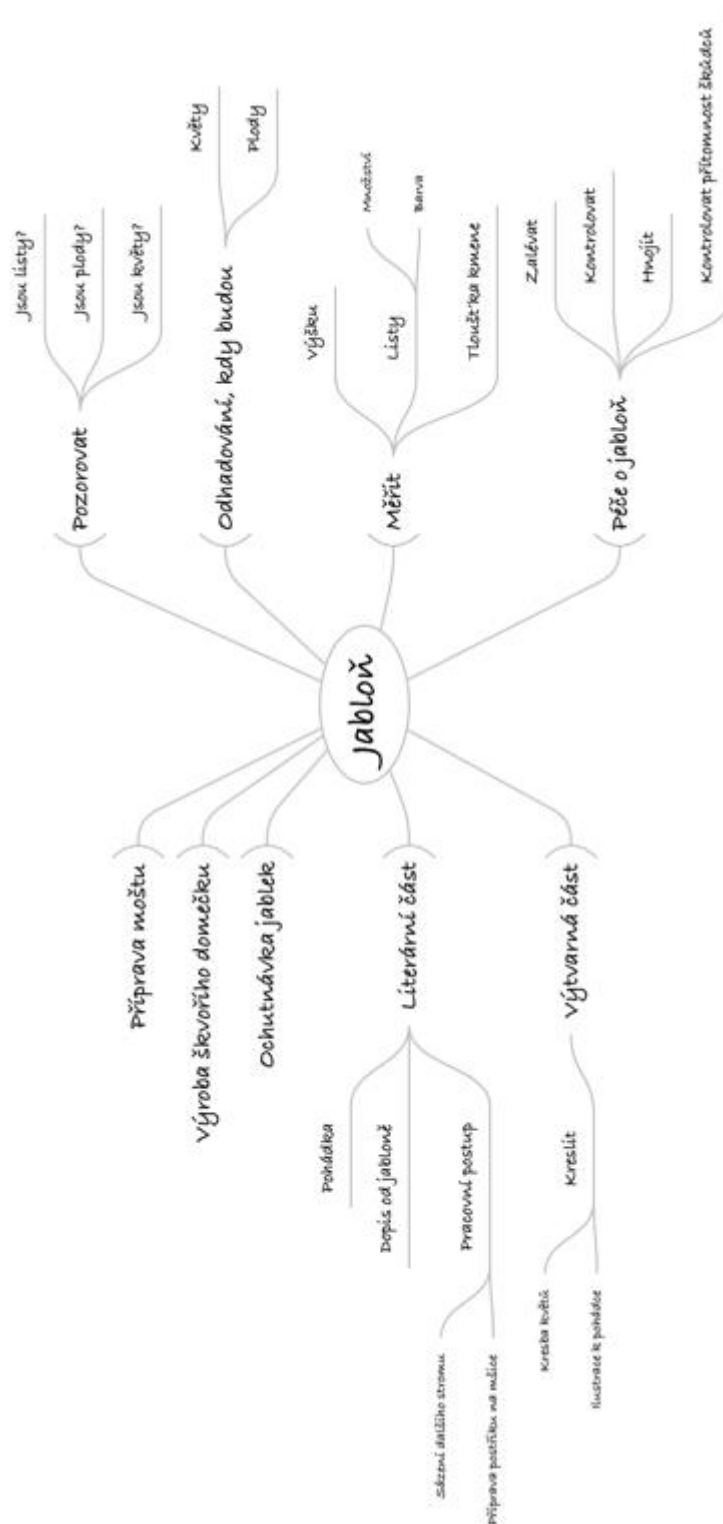
ŽÁČEK, Jiří. Žáčková encyklopedie pro žáčky. 1. Praha: Albatros, 2002. Klub mladých čtenářů. ISBN 80-00-01088-7.

HRIČOVSKÝ, Ivan, Josef SUS a Vojtěch ŘEZNÍČEK. Bratislava: Příroda, 2003. ISBN 80-07-11223-5

Praktická část

Plán práce

Abychom získali přehled, nejprve jsme si přečetli výsledky práce předchozích ročníků. Potom jsme se dali do sestavování myšlenkové mapy, do které jsme zapisovali všechny nápady, jak budeme o jabloň pečovat a co budeme pozorovat. Výsledkem byl náš roční plán práce, který jsme ještě během roku doplňovali.

Pozorování a měření

Během školního roku jsme měřili celkovou výšku stromu, obvod kmene (ve výšce 25 cm od země), sledovali jsme počet větví, odhadovali jsme, kdy se objeví první květy a plody. Zjištěné údaje jsme zapisovali do tabulek. Zvolili jsme vzhledově stejné, jako měly předchozí čtvrté ročníky, abychom mohli porovnávat naše zjištěné údaje s předešlými hodnotami. Na měření jsme používali různá měřidla: svinovací metr, krejčovský metr, provázek a pravítko.

Jabloň - FLORINA

Jméno:

Dvořák

Datum sázení: *14.4.2015*

Odhad, kdy budou první:

82.

KVĚTY

LISTY

PLODY

- na jaře 2017-2018
- na jaře 2017
- na podzim 2017

DATUM POZOROVÁNÍ	27.9.	19.10.	7.12.	8.2.	14.3.	6.6.			
POČET VĚTVÍ	5	5	5	8	8	9			
KVĚTY	0	0	0	0	0	0			
LISTY	relení vzhledu	relení vzhledu	kněží a žlutí	řádní	řádní	relení			
PLODY	0	0	0	0	0	9			
KMEN (tloušťka) <i>25 cm od kmene</i>	6,5 cm	7 cm	7 cm	7 cm	6,5 cm	7			
VÝŠKA STROMU	134	134	135	135	136	137			

Jabloň - FLORINA

Jméno: K. U. J. R.

Datum sázení: 14.4.2015

Odhad, kdy budou první:

KVĚTY	- za 1 rok na jaře
LISTY	- za měsíc
PLODY	- za 1 rok na podzim

DATUM POZOROVÁNÍ	27.9.	19.10.	7.12.	8.2.	14.3.	6.6.			
POČET VĚTVÍ	6	6	6	8	8	8			
KVĚTY	0	0	0	0	0	0			
LISTY	plné řezné řezné	plné řezné řezné	řezné řezné řezné	řezné	řezné	řezné			
PLODY	0	0	0	0	0	9			
KMEN (tloušťka)	6,5cm	6cm	7cm	7cm	7cm	7cm			
VÝŠKA STROMU	134cm	134cm	134cm	134cm	136cm	137cm			

Jabloň - FLORINA

Jméno:

Přímá

Datum sázení: *2015 14.4.*

Odhad, kdy budou první:

KVĚTY	- rok 2023 jaro
LISTY	- na jaře
PLODY	- rok 2024 podzim

DATUM POZOROVÁNÍ	27.9.	19.10.	7.12.	8.2.	14.3.	6.6.			
POČET VĚTVÍ	5	5	5	8	8	9			
KVĚTY	0	0	0	0	0	0			
LISTY	velení v zelené a zelené	žlutá a zelená a zelená	snědá a zelená	žlutá a zelená	žlutá a zelená	zelená			
PLODY	0	0	0	0	0	9			
KMEN (tloušťka)	6,5 cm	7 cm	7 cm	7 cm	6,5 cm	7 cm			
VÝŠKA STROMU	134	134	135	135	134	137			

Jabloň - FLORINA

5

Jméno:

Pol

Datum sázení:

14.4.2017

Odhad, kdy budou první:

KVĚTY
LISTY
PLODY

- květy kvě 2017
- na jaře 2017
- přibližně podzim 2017

DATUM POZOROVÁNÍ	27.9.	19.10.	7.12.	8.2.	14.3.	6.6.			
POČET VĚTVÍ	6	6	7	8	8	8			
KVĚTY	0	0	0	0	0	0			
LISTY	seleční	seleční + 1 zvlášť	knědý	řádné	řádné	seleční řádné			
PLODY	0	0	řádné	řádné	0	9			
KMEN (tloušťka)	6,5 cm	6 cm	6 cm	7 cm	6,5 cm	7 cm			
VÝŠKA STROMU	134 cm	134,5 cm	134 cm	131 cm	136 cm	137 cm			

Jabloň – FLORINA

Jméno:

Eliška Visková

Datum sázení:

14.4.2015

Odhad, kdy budou první:

KVĚTY
LISTY
PLODY

- 10. dubna 2017

- v létě 2017

- v roce 2018 (podle)

DATUM POZOROVÁNÍ	<i>27.9</i>	<i>19.10.</i>	<i>7.12.</i>	<i>8.2.²⁰¹⁷</i>	<i>6.6.</i>				
POČET VĚTVÍ	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>8</i>				
KVĚTY	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>				
LISTY	<i>ZELENÉ</i>	<i>ZELENÉ A ŽLUTÉ</i>	<i>HNĚDÉ A ŽLUTÉ</i>	<i>ŽÁDNÉ</i>	<i>ZELENÉ</i>				
PLODY	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>9</i>				
KMEN (tloušťka) <i>25 cm</i>	<i>6,5 cm</i>	<i>6 cm</i>	<i>7 cm</i>	<i>7 cm</i>	<i>7 cm</i>				
VÝŠKA STROMU	<i>134 cm</i>	<i>134 cm</i>	<i>134 cm</i>	<i>131 cm</i>	<i>137 cm</i>				

Závěr:

Celkem proběhlo šest měření. Poslední listy opadaly v druhé polovině listopadu a první listy se objevily již začátkem dubna. Během sledování listů jsme zaznamenávali zejména jejich barvu. Pro příští rok by bylo možná lepší zaznamenávat množství listů podle jiné stupnice, například hodně, polovina, třetina, žádné. Stromek během roku vyrostl ze 134 cm na 137 cm. V tomto měření jsme se všichni shodli. Rozdíly byly v naměřených hodnotách obvodu kmene. Důvodem byla patrně skutečnost, že v místě měření (25 cm nad zemí) je na kmeni výrůstek a někdo měřil pod ním a někdo přímo přes něj. Obvod kmene se zvětšil o půl centimetru. Koncem dubna jsme měli velkou radost z prvních květů. Poupata jsme zaznamenali už 8. dubna, která vykvetla 25. dubna. Na stromku se objevilo celkem devět plodů.

Kresby květů

První květy nám udělaly velkou radost, a proto jsme se rozhodli, že si je nakreslíme.

Lisování moštu

Chtěli jsme si vyzkoušet postup přípravy jablečného moštu z bohaté úrody školní zahrady. S tímto úkolem nám pomáhali i žáci třetího ročníku.

Nejprve jsme jablka omyli a potom jsme je nastrouhali. Vše jsme dávali do lisu na jablka. Nádobu jsme naplnili téměř po okraj. Celkem jsme získali osm litrů moštu a všem nám moc chutnal.

Výroba škvořího domečku

K ochraně ovocných stromů před mšicemi jsme se rozhodli vyrobit škvoří domečky. Škvoři se totiž mšicemi živí.

Domeček pro škvora je vyrobený z keramického květináče. Uvnitř je provázkem omotané seno, provázek je provlečený spodní dírkou květináče, který je dnem vzhůru pověšený na strom. Aby seno přeci jen nevypadlo, je přes něj přetažená a přilepená síťka.

Domečky jsme rozvěsili na Florinu i na další ovocné stromy na školní zahradě.

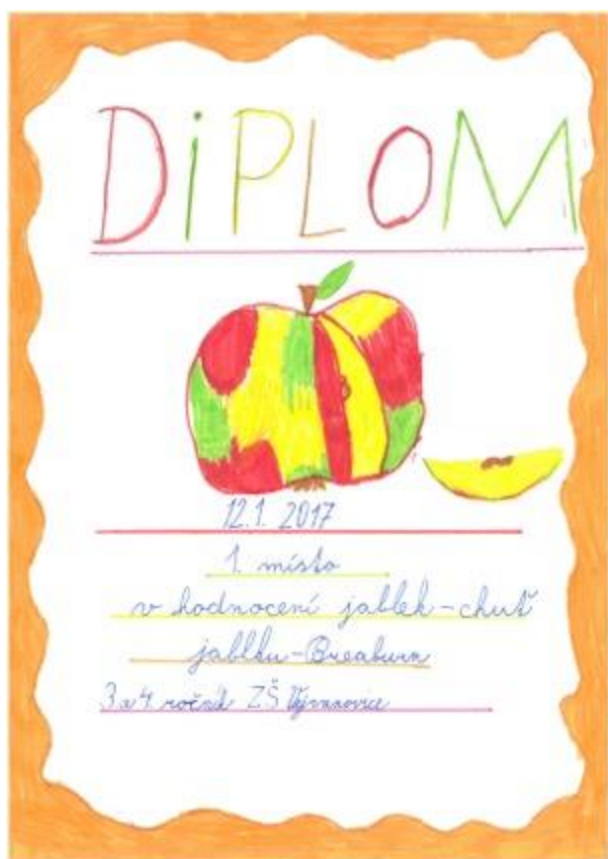

Ochutnávka jablek

Úkolem bylo zvolit nejchutnější, nejkrásnější jablko a také odhadnout, která odrůda je Florina. Měli jsme k dispozici pět odrůd jablek, všechny vypěstované v České republice. Čtyři byly koupené v obchodě (Braeburn, Evelína, Red Delicious a Opál) a jednu donesla spolužačka z druhého ročníku (Florina).

V hodnocení nám pomáhali žáci třetího ročníku, abychom měli více hlasů. Nejvíce nám chutnala odrůda Braeburn a nejkrásnější byla odrůda jablek Evelína. Florinu poznali téměř všichni.

Nejúspěšnějším odrůdám jablek jsme nakreslili diplomy.

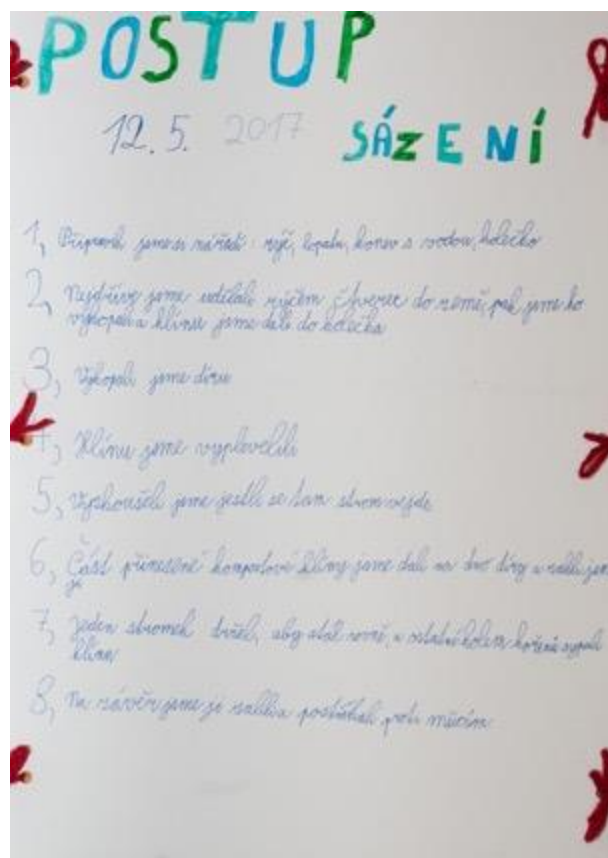
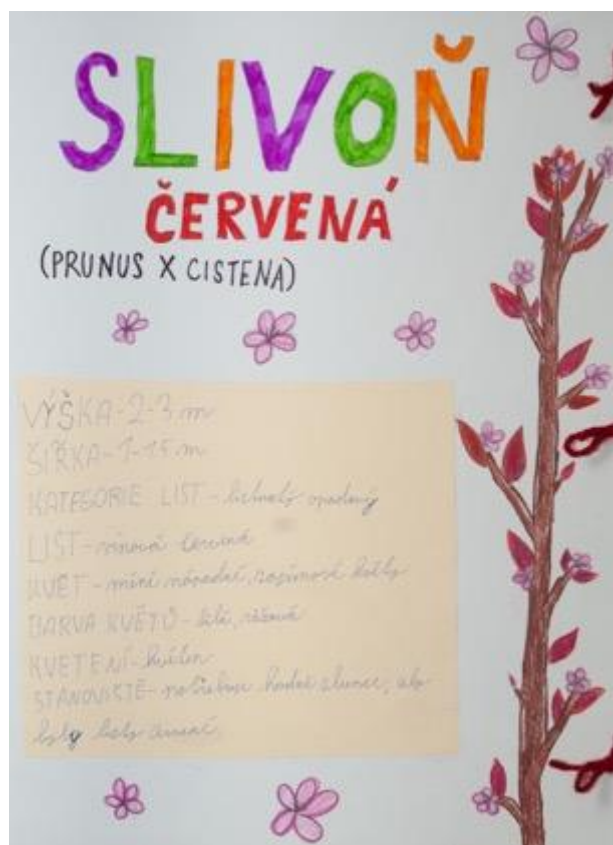

Slivoň červená - sázení nového stromu

U příležitosti 850 let od první písemné zmínky o obci Vejvanovice jsme se rozhodli zasadit památní strom – Slivoň červenou.

Nejdříve jsme si důkladně promysleli postup, jak se sází strom. Celý postup je popsán na plakátu, který jsme vyrobili.

Dále jsme připravili přírodní postřik na mšice a hned jsme jím strom ošetřili.

PŘÍPRAVA POSTŘÍKU

Nabrali jsme hrošivky a rostrhali
jsme listy na malé housky.

Namývali jsme je do sklenice a
zalili vodou, nechali jsme to ve-
škole přes noc.

Přesedili jsme to do hrnce.

Z hrnce jsme nalili do po-
střikovací vody z hrošivky.

Nečistili jsme používat chemikálie a proto jsme použili hrošivky.

Slivoň červená

(PRUNUS x CISTENA)

Tento strom vysadili
žáci 4. ročníku ZŠ Vejvanovice
dne 12. 5. 2017
u příležitosti 850. výročí
první písemné zmínky o obci Vejvanovice.

Literární část

Pohádky

O zlaté jablони

Jakub Štol

Byla jednou jedna jabloň, která měla zlatá jablka, ta měla kouzelnou moc. Kdo jablko snědl, stala se z něj zlatá socha. Jabloň patřila hospodáři, který měl dvě dcery. Jedna se jmenovala Andulka a ta druhá se jmenovala Anežka. Tu neměli vůbec rádi. Musela prát, vařit, čistit stáje, krmit zvířata a hlavně se starala o zlatou jabloň. Jednou jí jedno zlaté jablko spadlo do krmení pro zvířata. Jedno zvíře ho opravdu snědlo a pak se z něj stala zlatá socha. Anežka dostala hodně vyhubováno.

Jednou projížděl vesnicí princ jménem Antonín. Když uviděl Anežku, jak se umí postarat o všechno, hned se do ní zamiloval. Když k ní přijel, zeptal se hospodář: „Vy si asi jedete pro moji dceru Andulku?“ „Ne! Chci tamtu!“, pověděl hospodáři princ. Hospodář nechtěl věřit tomu, proč chce princ zrovna Anežku, byl kvůli tomu naštvaný.

Princ si Anežku vzal a žili spolu šťastně, a jestli tu jabloň nepokáceli, tak je tam ještě teď.

Holčička a kouzelné jablko

Filip Kovář

Byla jednou jedna holčička a ta se rozhodla, že si na zahradě zasadí jabloň. Nebylo to jednoduché, protože to ještě nikdy nedělala a rodiče byli zrovna pryč. Práce se povedla a holčička byla moc ráda. Malou jablůňku zalévala každý den, protože bylo období, kdy vůbec nepršelo.

O tři roky později se na jabloni objevilo krásně červené jablíčko. A ono nebylo jen tak obyčejné, bylo kouzelné. Rostlo úplně na vršku stromku a holčička tam pro něj nemohla dosáhnout. A ta poprosila jedny kluky, kteří šli kolem, ale udělala špatně. Oni ti jablko sice pomohli utrhnout, ale ukradli ho. Holčička brečela celý den a noc. Rodiče se ptali holčičky, proč brečí, a ona na to: „No, jedni kluci mi ukradli jablíčko.“ „A proč kvůli tomu brečíš?“ „Ono nebylo obyčejné, bylo kouzelné. Kdo do něj kousne, kromě toho, kdo jabloň zasadil, tak už nikdy nebude mít kamarády. Tak se o kluky bojím, aby do něj nekousli.“

Druhý den byli u jabloně kluci zase a holčička říká tatínkovi: „Hele, tati, támhle jsou ti kluci.“ A tatínek vyběhl za nimi a volal: „Jestli to jablko nevrátíte, tak si mě nepřejte!“ Kluci jablko vrátili. Holčička byla celá šťastná, že má jablko zpátky a hlavně už se to nikdy neopakovalo.

Kouzelná jabloň a stará babička

Eliška Víšková

Žil byl jeden král a ten měl krásnou dceru Janu. Jednoho dne onemocněla. V tom doktor nepomohl, protože neměl správný lék. Tak král řekl: „Kdo uzdraví princeznu Janu, dostane ji za ženu.“ Tuto zprávu rozhlásil do ostatních království. Sjížděli se všichni princové z okolí, ale žádný ji neuzdravil.

Jednoho dne stará babička prodávala na ulici jablka. Šel okolo jeden mladík. Babička na něj zavolala: „Mládenče!“ Ten se otočil a řekl: „Copak chcete, babičko?“ „Vem si jedno jablíčko a dej ho svému koni.“ Mládenec poděkoval a chtěl dát babičce jeden zlatý, ale babička si peníze nevzala. Ten mládenec se jmenoval Honza. Když přišel domů, dal koni ono jablko. „Tady máš a ukaž mi tu nohu, co ji máš pořád zahnisanou.“ Honza se koukl na nohu a vidí něco neobyčejného. Noha byla úplně zdravá. Rychle běžel zpátky za babičkou a už z dálky volal: „Babičko, to jablko bylo kouzelné!“ A babička na to: „Ano, bylo.“

Druhý den šla babička ke své jabloni natrhat nová jablka. Najednou jabloň promluvila: „Babičko, dej Honzovi ještě jedno moje jablíčko. Ať ho dá princezně a ta se uzdraví.“ Hned další den babička Honzu potkala a jablko mu dala se slovy: „Honzo, běž na hrad a dej tohle jablko princezně Janě. Potom jdi na kopec k té staré jabloni.“ Honza s tím souhlasil. Šel na hrad a dal jablko princezně. Když princezna kousla do jablka, byla hned zdravá jako rybka. Honza potom běžel na kopec ke staré jabloni, jak slíbil babičce. Jabloň k němu promluvila:

„Honzo, vem si princeznu Janu za ženu a zakaž kácení stromů.“ Honza se divil, že jabloň mluví, ale udělal, jak chtěla. Král Honzu vyslechl a dal rozhlásit zákaz kácení stromů a lesů.

Za dva dny byly velká svatba. Za nějaký čas se jim narodily dvě děti holka Eliška a kluk Matěj.

O sedmi královstvích a zlatém jablku

Matěj Řivnáč

Bylo nebylo sedm království. Ale pouze jedno žilo v míru. Vládl tam Václav III. a jeho syn Jakub III. Jednoho dne jeden sedlák vstoupil na svoji zahrádku a něco mu bylo podezřelé. „Ehm..., co se to tu děje?, říkal sedlák a najednou si toho všiml. Na jabloni nebyla jablka. Sedlák kouká, kouká, a našel jedno jablko. Ale ne červené, ani zelené. Bylo to zlaté jablko. Sedlák ho utrhl a spěchal za králem Václavem. Král kouká a najednou na to přijde. Svoláme všechny ostatní krále a prince, hodím jablko, a k jakému princovi se jablko dokutálí, jeho království bude nadřazené. A jak řekl, tak udělal. Jablko se dokutálelo k princovi Jakubovi. Sedlák byl zasypan zlatem a tak žili až do smrti.

Kluk a kouzelná jabloň

Tomáš Dvořák

Byla jednou jedna kouzelná jabloň. Byla hodně, hodně stará, ale pořád na ní rostla jablka. Dřevorubci jí chtěli uříznout, jenže byla moc velká. Tak se nedala uříznout. Když do ní jeden dřevorubec sekl, tak se mu ta sekera zařízla do jabloně. Pak to udělali všichni. A tak byla jabloň celá zasekaná sekerami. Protože byla jabloň opravdu moc velká, tak s ní ty sekery nic jiného neudělaly.

Přišla zima a s ní tuhé mrazy. Za chvíli k té jabloni přišel jeden kluk, podíval se na ni a říkal si: „Jsi chudák, jablůňko!“ a tak ty všechny sekery sundal. Trvalo to dlouho. A když je všechny sundal, za dva týdny bylo jaro. Jak se začalo oteplovat, tak ta jabloň rozkvetla a byla jako nová.

Za sedm let přišel ten kluk zase a uviděl na jabloni zlaté jablko. Utrhl ho a poděkoval a jabloň řekla: „Není zač.“ Tak to prý bývalo každých sedm let.

Kouzelné jablko

Lukáš Levinský

Byla jednou jedna jabloň. Ta rostla na velikém kopci. Jednoho dne z ní spadlo jablíčko, to se kutálelo dolů do vesnice na kopci.

Ale ještě před vesnicí žila stará čarodějnice, která se jmenovala Pelyňka a začarovala jablíčko na hrušku. Pelyňce se ale vylil kotel s protiletkvarem a jablíčko v podobě hrušky do něj spadlo a zase se proměnilo v jablíčko. Už to nebylo obyčejné jablíčko, ale kouzelné.

Jablíčko se kutálelo dál dolů do vesnice. Zrovna jel kočár a jablíčko mu spadlo pod kola, ale kočáru se nic nestalo a jel dál a jablíčku taky na, protože bylo pevné a silné a kutálelo se dál. Potom se dokutálelo do lesa, kde byla chaloupka a zrovna vyšla ven Mařenka a vzala jablíčko do ruky a jablíčko řeklo: jestli mě sníš, tak ti splním tři přání. Mařenka jablíčko slupla raz-dva a přála si, ať žijí zdravě a šťastně a v bohatství až do smrti. A jestli neumřeli, žijí tam dodnes.